

SLOVENSKI NAROD.

zahaja vsak dan zvezčor, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 5 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tujo deželo toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročne brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petostope peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Kopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljanje pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Uredništva telefon št. 34.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezno številke po 10 h.

Upravnemu telefon št. 85.

Zgodovinski dan.

Z glasovnicami v rokah je danes — prvič kar obstoji habsburška država — stopilo na volilce na milijone enakopravnih volilcev, da izbera može svojega zaupanja. Zgodovinski pomen tega dne tiči v tem, da so danes vsi volilci bili prvič popolnoma enaki in da je vsak glas imel enako veljavo. Izginili so privilegi in izginele so predpravice; demokratično načelo je vse izenačilo.

Med stare volilce je z današnjim dnem vstopilo več milijonov novih volilcev, ljudi, ki so morali doslej stati na strani in niso imeli nobenega vpliva na javne posle. Ti ljudje so sedaj z volilno pravico zadobili mogočen vpliv in je v mnogih krajih celo odločitev popolnoma v njihovih rokah.

Skoraj štiri mesece je bilo letos časa za volilno agitacijo. V mnogih krajih se je res razvanelo jako živahno volilno gibanje, ali kdor je pričakoval, da poživi splošna in enaka volilna pravica vse mrtve vode, je bil v zmoti. V obči ni bilo volilno gibanje v Avstriji tako mogočno in bučno, kakor je na pr. v Nemčiji ali na Francoskem.

Najzačilnejši moment v minulem volilnem gibanju je pač ta, da so stopele na plan stare stranke s stariimi programi. Nikjer v širini Avstriji se ni pojavila večja nova stranka, zakaj gotove strančice, ki so tod in tam postavile posamezne samostojne kandidate, se od starih strank v bistvenem oziru ne razločujejo čisto nič. Boj je bil med starimi strankami in samostojne kandidature ne bodo imele drugega uspeha, kakor da bo treba morda dvesto ožih volitev.

Pri prejšnjih volitvah se je dalo vsaj v glavnem že v naprej presoditi, kakšen bo izid volitev in so bila presenečenja silno redka. Danes ne vnihče, kakšen bo izid, ker novim volilcem nihče ne more videti v srce.

LISTEK.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalej.)

Med tem, ko je v hiši generala della Croce vladala radost kakor še nikdar, se je v mraku začel plaziti po obrežju volk v človeški podobi — pobočnik obešenega kralja Gajačiča. Lazil je okrog ljudi, ki jih je poznal, saj so piratje imeli tudi tod svoje zaveznike in privržence in koval žnjimi črne naklepe, oglasil se je tudi v samostanu, kjer je imel dolg in skrivnostni pogovor z nekaterimi menihimi, potem pa poslal rabiško svojo ladjo nazaj v Senj, dočim se je sam skril v rabiški hiši pri starših Tomovega nekdanjega smrtnega sovražnika, tihotapca dolgega Jurja.

Naslednjega dne si je Tomo izprosil dovoljenja, da sme z Maro oditi na Trsat, zahvalit se Materi božji za njeni pomoč v jutrovskih deželah.

Saj posebne moči Mati božja trsatska tam doli nima, je Tomo spotoma dopovedoval svoji Mari, a zaradi tistih sveč, ki sem jih obljubil, se moram vendar ž njo domeniti. V Famagusti bi me bil Bragadino

Mnogo jih je pa med njimi, ki imajo jasno in določno prepričanje, mnogo jih je, ki nimajo nobenega prepričanja in so politično indiferentni. V dobi volilne agitacije se je vsaki stranki šlo za to, da pridobi na svojo stran kar mogoče največ teh indiferentnih volilcev in marsikje je izid volitve odvisen od uspeha tega prizadevanja. Živa duša ne more danes vedeti, kako iztečejo volitve, katere stranke kaj izgube, katero kaj pridobe, kako močne bodo posamezne stranke v bodočem državnem zboru in kako se bodo grupirale.

Prorokovan je čutti mnogo, zlasti glede izida volitev med Čehi in med Nemci. Hrupno se oznanja, da postanejo nemški klerikalci najmočnejša nemška stranka, da popolnoma propade nemška ljudska stranka, da bodo mladočehi decimirani in da dobe socialni demokratije prav malo mandatov. Nič manj hrupna so pa tudi nasprotna prerokovanja. Gotovega seveda ne more nihče nič vedeti.

Tudi glede izida volitev na Slovenskem ni mogoče nič reči. Z nacionalnimi nasprotniki je resen boj samo na Koroškem drugod so postavljeni le števni kandidatje. Kjer je boj, tam si stoje nasproti samo kandidatje različnih slovenskih strank, tam je pa tudi nemogoče izreči kako kolikaj podprt sodbo. Najzlastnejši porazi so ravno tako mogoči, kakor najlepši uspehi. Povsod se gre le za razmeroma jako malo glasov.

Eno pa je gotovo, ker je to pokazalo volilno gibanje: da je krivo misliti, da je klerikalizem na Slovenskem nepremagljiv in da je z resnim, preudarnim in doslednim delom mogoče dosezati velikih uspehov. Naj bo že izid današnjih volitev kakršenkoli, prinese nam jasno podobo razmer, ki jih je ustvarila splošna in enaka volilna pravica.

Predsedstvo bodočega parlamenta.

Dunaj, 13. maja. Vlada se že resno bavi s sestavo predsedstva za novi parlament. Vlada želi, naj bi se predsedstvo poverilo članu take stranke, ki ni v narodnem oziru preveč "razvita" predvsem misli na katališki centrum (dr. Ebenhoch). Razen tega dobre Nemci še eno podpredsedniško mesto, a druga dva podpredsednika se vzameta iz Čehov in Poljakov. V ta namen se ustanovi tretje podpredsedniško mesto, in sicer z vladno predlogo, s katero se spremeni poslovnik. — Prvi seji bo predsedoval posl. dr. Funke.

Nagodbeno pogajanje.

Lvov, 13. maja. Finančni minister vitez Korytovski je izdal za svoje volilce v okraju Bochnia-Vielicka odprto pismo, v katerem pravi glede nagodbe: "Ali se z Ogrsko sklene nagodba ali ne, je težko naprej povedati; jaz za svojo osebo upam, da se sklene. A v strijska vlada ni v nobenem oziru vezana, temučima na vse strani proste roke." Potem zagotavlja minister, da se bodo interesentje še zasliali, preden se nagodba sklene.

Nadomestilo za izgubljene mandate.

Praga, 13. maja. Po državnozborskih volitvah se pokliče mnogo novih članov v gospoško zbornico. Numerus clausus dopušča vladi, da imenuje 21 dosmrtnih članov v gospoško zbornico. Pa tudi več dednih članov se imenuje istočasno. Pri tem imenovanju se bo gledalo na odlične dosedanje poslane, ki pri novih volitvah ne bodo več izvoljeni. Posebno pa se bo oziralo na trgovske in obrtne kroge, ki so vsled odprave kurije trgovskih in obrtnih zbornic izgubili parlamentarno zastopstvo.

Bog mu daj večni mir in sveti naj mu večna luč — gotovo izročil piratom, če bi me ti ne bila rešila. Vsak dan sem prosil "ljuba Mati božja trsatska, reši me iz ječe," pa že ni mogla nič opraviti, zakaj na cedilu me ni pustila.

Tomo se je tudi res obnesel in se izkazal hvaležneg.

No, ljuba Mati božja, ali me kaj poznaš, je ogovoril nad velikim oltarjem visečo sliko bogorodice in ves vesel je bil, ko se mu je zdelo, da se mu je prijazno nasmehnila, kakor bi hotela potrditi njegovo vprašanje. In zahvalil se ji je v dolgem govoru in ji kupil toliko sveč, da je bila s sijajno razsvetljavo pre-skrbljena za mnogo časa. Trsatski menih so bili tako presezeni tolike radodarnosti, da so smatrali Toma za imenitnega pomorskega razbojnika ter mu vneto priporočali čudodelno svojo bogorodico, zagotavljačo ga, da ga bo zanesljivo čuvala pri vseh njegovih podjetjih.

Tudi Kržan je imel ta dan svoje opravke. Moral se je oglasiti pri znancih in prijateljih ter jim nazzaniti svoj prihod in oglasiti se je moral tudi v samostanu, kajti hotel je, da bo čim prej njegova poroka z vojvodinjo Asunto. Tudi razvalinam svojega gradiča je napravil obisk in

izkopal izpod njih zlato iglo, s katero mu je Asunta pripela na klobuk svoj šopek tedaj, ko se je odpravil iz domovine v svet. Hotel je prosi Asunto, da mu povije na dan poroke ravno tak šopek in mu ga pripne s taisto iglo na klobuk.

Prišedši domov je našel Asunto samo v sobi, sedečo pri odprttem oknu. Zamišljeno je zrla na zlato stvarco, ki jo je držala med prsti in zardela, ko je stopil Kržan pred njo. V prvem hipu je hotela tisto stvarco skriti, a potem se je tiko zasmajala in jo pokazala Kržanu.

Glej, Andrej, kaj mi je stric dal.

Bila sta dva poročna prstana, v kateri sta bili vrezani imeni "vojvodinja Asunta Dall Ferro" in "plemič Andrej Kržan."

O, ko bi že bila moja žena, je zavzdihnil Kržan in privil Asunto k sebi. Ona pa ga je pogledala z jasnimi očmi in rekla z najglobljim prepričanjem:

Poročena ali ne poročena sem tvoja. Tako trdno, kakor so naju zvezljenja viharji, ne more zvezati noben prstan in nobeden blagoslov.

Naslonila je svojo glavo na Kržanova ramo. Pri tem je videla skozi okno in zapazila očeta in generala della Croce, ki sta se v spremstvu več mož

Rugulacija plač železničarjem na Ogrskem in Hrvatskem.

Budimpešta, 13. maja. Minister Kossuth je predložil danes parlamentu zakonski načrt o službeni pragmatiki in zvišanju plač železničarjem. Plače so razdeljene v devet razredov. V devetem činovnem razredu se zvišajo plače od 1400 na 1600, oziroma 2000 K, stanarina pa od 400 na 800 K. Iz službeni pragmatike je omeniti, da doleta § 33, da smeravateljstvo brez disciplinarne oblasti uslužbence takoj odpusti, ako uslužbenec name-noma krši svojo službeno dolžnost, ako se pridruži štrajku ali pasivni resistenci. Za odpust že zadostuje, ako se udeleži shodov, na katerih se ščuva k štrajku ali pasivni resistenci. Društva si smoje železničarji snovati le z dovoljenjem trgovinskega ministra.

Hrvatski poslanci hočajo s stališča hrvatske avtonomije ugovarjati proti novemu načrtu, posebno zato, ker se od železničarjev zahteva znanje madžarskega jezika in ker si hoče trgovinsko ministrstvo osvojiti disciplinarne sodne oblast nad vsemi železničarji, tedaj tudi na Hrvatskem.

Dogodki na Rusku.

Petrograd, 13. maja. Govori se, da je policija razkrila obsežno zaročo. Osemdeset teroristov je baje že pred dvema mesecema sklenilo, da umore carja. Naskočiti so hoteli carjevo palajo v treh skupinah, kadar bi bila straža normalna. Z zaročniki so bili baje v zvezi tudi carjevi uslužbenci, ki bi bili zaročniki obvestili, kadar bi bil car v parku. Med zaročniki je tudi več rezervnih častnikov in uradnikov.

Minister Kokovcev je izjavil da ni vzroka, najemati državno posojilo. Dohodki v prvem četrletju presegajo lanske dohodke za 20 milijonov rubljev. Ako bi se moralna duma razpustiti, pomagala bi si vlada na podlagi lanskega proračuna brez posojila.

Zaradi sleparij pri nakupovanju žita za stradajoče prebivalstvo je ministriški pomočnik Gurko vpokojen. Izkazalo se je, da je dobavo žita izročil ravnateljici neke pevske družbe, in ta ženska je opeharila državo za 1 in pol milijona rubljev.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. maja.

Volitev v Ljubljani. Vsa Ljubljana je danes pokonci. Že davno pred določeno uro so začeli volilci zbirati na posamičnih voliščih in v volilnih lokalih je bila ves dopoldan največja gneča. V koliko smo do sklepa lista mogli dognati, se je povsod vršila volitev v najlepšem miru in redu. Agitacija je bila seveda nad vse živahna z vseh strani, samo Nemci niso razvijali na voliščih agitacije, a njihovi volilci so prišli brez agitacije. Dr. Šusteršič je v zadnjem trenutku poslal vsem količkaj omajhivim volilcem svojo vizitico, na kateri jih je prosil, naj glasujejo za Kregarja.

Kaplan Köchler v Trnovem je bil pri agitaciji za državno-zborske volitve siten kot podrepna muha. Ko je te dni župnik krščeval v cerkvi novorojence in je zunaj čakal izvošček, pohitel je Köchler k njemu in mu začel prigovarjati, naj bi volil Kregarja. Izvošček, pameten mož, je pa sitnemu Köchlerju pokazal figo navzkriž, tako, da jo je božji namestnik urnih krač pobral od njega. Da, da, vera v Ljubljani je res v veliki nevarnosti!

Ladislav Gjačič, sta se generali in samostanski predstojnik spogledala. Le trenutek je to trajalo — a Kržan je to opazil in takoj mu je bilo vse jasno. Znano mu je bilo izza prejšnjih časov, da so imeli piratje tudi v samostanu svoje zaščitnike, ker so samostan radodarno zalagali z znanimi darili; vedel je, da je celo med redovniki nekaj starih piratov in brez dvoma že bilo, da je samostanski predstojnik svaril generala della Croce in ga opozoril na nevarnost, ki preti Asuntu.

Ko se je poleglo prvo presenečenje, ki je bilo prevzelo vojvodinjo Asunto in Kržana, so mirno preudarili, kaj jim je storiti. Uvideli so vsi, da jim tu ni obstanka, a sklenili so, da se izvrši koj drugi dan v samostanski kapeli poroka vojvodinje Asunte s plemičem Kržanom. To je zahtevala Asunta in nihče ni ugovarjal. General della Croce je prevzel skrb za varnost, vojvoda pa je dal denar, da se je moglo najeti dovolj čuvajev.

In kam pojdemo po poroki? je vprašal vojvoda.

Proč iz teh krajev, najprej v Trst in potem se že odločimo kako in kaj.

Pri tem je ostalo in tako se je tudi zgodilo.

(Dalej prih.)

"Slovenčev" sourednik

Mošker je obsojen. V soboto smo opozorili svoje čitatelje, da se ima včeraj vršiti pred tukajšnjim okrajnim sodiščem glavna razprava proti Mihaelu Moškeru radi neke satansko hudobne reklamacije. Mih. Mošker je namreč poskusil nekega volilca iztisniti iz volilnega imenika z nesramno izmišljeno trditvijo, da je bil due 13. decembra 1902. radi hudodelstva goljufije obsojen na pol leta ječe. Kakor je pa dokazala včerajšnja razprava, dotični volilec še sploh nikdar ni bil kaznovan. Vsled tega je moral zagovornik Mihaela Moškerja, ki menda radi agitacije ni mogel priti osebno k razpravi, odkrito priznati, da je do sedaj neomadeževanega volilca krivično in lažnjično obdolžil hudodelstva goljufije. Izgovarjal se je Mošker edino s potomo, češ, da je volilna pisarna hotela nekega volilca enakega imena, ki je bil baje res radi hudodelstva goljufije obsojen na pol leta ječe, spraviti iz volilnega imenika, da je pa dotični mandant, ki je imel to delo v rokah, vzel imenik v roke in vpisal v reklamacijo brez vsake preiskave do sedaj popolnoma neomadeževanega volilca namesto onega in da je Mošker potem "v dobrì veri" podpisal te reklamacijo. Ta izgovor pa skesanemu Mihaelu Moškeru ni nič pomagal, ker se je na prvi pogled videlo, da je ves ta izgovor do pičice izmišljen. Sodišče je vsled tega že kaznovanega Mihaela Moškerja, da si bode lažje zapomnil, da ni gršega nego krivično kastiti svojemu bližnjiku njegovo pošteno ime, **obsodilo na 10 dni zapora**, katero kazem mu je pa milostno izpremenilo v denarno **globo 100 K.** ker je jemalo ozir na njegov uredniški stan. Ker je sourednik "Slovenca" Mihael Mošker danes ušel le po sodnikovi milosti ričetu, upamo, da bode postal sedaj v svojem glasilu malo bolj previden in da ne bode več krivično grozil z ričetom drugim poštem ljudem, ki niso nikomur nič žalega storili in še manj kaj nepostavnega zagrešili.

Zenske napadajo. "Slovenec" je vedno surov in pobalinski in kot tak pravo zrcalo svojih gospodarjev z raznobožnimi ovratniki. Tekom volilnega boja pa je prekosil samega sebe. Povzpel se je na Čimboraso podlosti in valil s te višave cele gore blata na politične nasprotnike. Med drugimi si je privoščil tudi gospo Mlakarjevo, soprogoo železniškega uradnika, dasi ta nikomur pod živim nemom nič noče, živi zgol svojemu gospodinstvu in svoji rodovini in nima navade, da bi hodila moža loviti po gostilnah, kakor to delajo različne klerikalne gospe, ki morajo svoje može vlačit iz beznic "Slovenca" — fej!

Alera dr. Robida — dr. Divjak. V soboto zvečer se je končala vzklica razprava o tožbi dr. Robide proti dr. Divjaku radi razdaljenja časti s potrditvijo prve razsodbe, to je, da se dr. Divjak oprosti vsake krivide in kazni, ker v inkriminiranih točkah deloma ni najti kaznjivega dejanja, deloma je pa toženec doprinesel dokaz resnice. Dr. Robida se obudi v vse stroške prve in druge instance. Toženčev zagovornik dr. Božidar Vodušek je v svojem govoru dokazoval, kak naproti je bil dr. Robida proti dr. Divjaku, ko sta bila skupaj na Studencu, dr. Ravnihar se je pa zaledaval v "Slovenski Narod", češ, da je vnet zaščitnik dr. Divjakov. Misimo samo zaščitniki pravice in resnice, to pa ostanemo v vsakem slučaju. Dr. Ravnihar menda še danes ne ve, zakaj se je pravzaprav šlo pri tej pravdi. Dr. Divjak je rekel, da bo doprinesel dokaz resnice o vsem, kar je trdil v poročilu, spisanem na ukaz dejelnega odbora o delovanju dr. Robide v blaznici. Ta dokaz njegov je bil doprinešen po izpovedbah prič. Sodišče se je tudi samo na te izpovede oziralo, ker se je moral ozirati, vse drugo je bila postranska stvar. Ako smo mi poudarjali tisto, kar je bilo važnega pri

obravnati, zato še nismo zagovorniki dr. Divjaka, nego še vedno le zagovorniki pravice in resnice. Konec obravnave je dokazal, da je dr. Robida dr. Divjaka po krivici tožil, zato je pa tudi pravdo izgubil. Mi vendar nismo vzrok, če so priše na dan take reči, da človeka zazebe po kosteh, reči, katere ima na vesti dr. Robida.

Globelnik Ježe, krejaški mojster in klerikalni kmavec tr. in obrte zbornice, rogovili kot plačani agitator klerikalcev na vseh koncih in krajin mesta. Ko je bil shod naprednih volilcev v gostilni pri Steinerju na Gmajni, je bil vojskodja črne in rudeče garde, ki je osovala mimo idoče naprednjake. Govoril in ščeval je, da je bil ves penast okoli ust ter škropil s slinami okoli sebe, da ga je moral neki njegov pristaš opozoriti, da se je že umil danes in tudi dobro skopal ter da mu je pršna kopel nepotrebna. Odškar je dobil Globelnik velikansko naročilo, kako bogato uniformo za Kregarjeve trabante, od klerikalcev, odškarja magistratna dela. Mož je delal dosedaj uniforme mestnim stražnikom, sedaj jih pa neče več. Prav tako!

Na Črnem vrhu je bil pristisk na volilce naravnost nepopisen. Organist je raznašal glasovnice in jih popisoval. V Lomeh je kaplan, v Zadlogu pa župnik popisoval glasovnice. Pristranost županskega urada se je pokazala v vsi negoti.

Hud politični petelin je župnik France Mekinec na Črnčah. Mož je sicer že v letih, vendar se mu je ob letošnjih volitvah njegova polževa kri takoj razvnela, da se je resno batil za njegovo itak šibko zdravje. Le obžalovati ga je, da je zapustil tako prijetni penzion, pa se šel vicat na Črnče; četudi je najraje v Ljubljani, kjer ga skoraj vsak dan vidimo. Torej v nedeljo, dne 5. majnika se je gosp. Mekinec radi voliltev in radi "dičnega dr. Šusterščka" močno razburil in kakor čujemo, so se Črnčanje bali za svojega "dobrega božjega namestnika", da ga ne zadene kap, a gospod so kumrni in to jim je v veliko tolazbo. Župnik Mekinec je prinesel imenovani dan s seboj na prižnico cel kup različnih političnih listov in menda še tudi drugih in iz teh potem čenčal svojo duhovito pridigo, pravzaprav pa politično godljo. Postal je cel Francoz in uboga Francija in njenе razmere mu ne dajo miru. Tudi pri nas bodo prišlo do enakih razmer, ako ne volimo katoliških mož. Razporoka, svobodna šola, križ iz sole itd., vse to nas čaka, je vpli bledi mož, da je bil kar zelen same politične strasti. V šoli je treba duhovniku več prostosti in vse bomo dosegli, ako volimo katoliške može. Neki poslanec — je čevel — mi je pravil, da je govoril s cesarjem in cesar mu je rekel, da se bode vse to doseglo, naj le volijo ljudje katoliške može v državnem zbor. Take in enake čenče je kvasil Mekinec, misleč, da so Črnčanje sami bebc, ki verjamajo vse, kar jim on nakvazi. V četrtek, dne 9. t. m. so bili pa na vrsti socijalni demokrati. Ti so uporniki proti cerkvi in svetni gospodski in grešijo proti 4. in 7. božji zapovedi itd. Bog pomagaj! G. Mekinec, svet se podira. Kar na Francosko jo mahnite in ondi lahko oznanjete križarsko vojsko, bo imelo vsaj kaj pomena, na Črnčah pa so vaših otrobi že siti. Želeti bi bilo, da kmalo postanete korar in se zopet stalno preselite v Ljubljano, da vam ne bode treba dan za dnevom potovati, da ljudje iz vas že norce brijejo, češ, da hodite v Ljubljano na svoj vrt v Trnovem pomagat Marijani motovilec »pucat«. Pa brez zamere g. župnik, in pozdravite Jakopovo mamo!

Shod na Igu, katerega je sklicalo politično društvo "Vodnik" v nedeljo ob 11. določilne, vršil se je ob jako veliki udeležbi, prišlo je čez 200 volilcev na shod, kateri ne marajo dr. Šusteršča za poslanca. Dr. Mauring je poslal 6 oseb na shod, katerim je dal 12 K denarja, da so se opili in da bi razgnali shod, med njimi Menceja in Merunku iz Iga. Ti so vplili in kričali, da se v občinski hiši ne bo vršil "liberalni" shod in da ga bodo onemogočili. Vsi ostali so mirno gledali to obnašanje,

a hmalu se je razgrajačem vroča kričalda, ko so zagledali orožnike in tako se je mirno zborovalo naprej. Po pozdravu podpredsednika polit. društva "Vodnik" razvijal je Žirovnik svoj program, katerega so vsi možje s zanimanjem poslušali. Po govoru, katerega so navzoči z navdušenjem sprejeli, oglasil se je k besedi domači kaplan, dasi je dobro vedel, da je shod sklican za neodvisne volilce in z ozirom na to mu seveda predsednik ni mogel besede podeliti. Rekel je, da je tudi on "neodvisen" volilic, samo da bi prišel do besede. Shod bo gotovo obrodil dobre sadove, predvsem pa čast vsem zavednim volilcem, posebno pa vremenu županu M. Zdravje.

Klerikalno nasilstvo. V Horjulu je hodil ondotni župan od hiše do hiše popisovat glasovnice. Bil je tudi v hiši posestnika Janeza Oblaka, doma je bila samo žena z otroci. Župan je, ne da bi bil Oblaka vprašal in ne da bi bil Oblak dovolil, zahteval od žene glasovnico in jo popisal. Pozivljemo pristojno oblast, naj storí svojo dolžnost.

Klerikalci — pobesne zverine. Iz Logatca se nam piše:

Klerikalna shoda sta postala v resnici — kakov piše "Slovenec" — velepomenljiva za Logatec. Šusterščev dnuh je že na dan zborovanja obsenčil navdušene katoliške volilce tako močno, da so dali s kamenjem, poleni, steklenicami in pestmi duška svojim za vero vnetim čutilom. Ali tedanji nastop naših pobožnjakov, ki je pokazal njihovo vero v tako čudni luči, ni še nič v primeri s tem, kar pišejo zadnji čas ti nesramni agitatorji ljubljanskega pometnika v list, ki ne zasuži poštenega imena. Kako zbesnela šeneta se zaganjajo v vsacega, ki pride z liberalcem samo v dotiko. Tako je n. pr. v predzadnjem "Lažljubu" napadel nesramni klerikalni dopisun neko gospodično na tako infamen in surov način, da ga ne moremo dovolj ožigosati. In vse to samo radi tega, ker je ta gospodična izročila v imenu naprednih Logatčank g. ljubljanskemu županu ob priliki njegovega prihoda v Logatec — šopek cvetlic. Prepričani smo, da se naše napredno ženstvo briga za "Lažljubove" nesramnosti ravno toliko kakor za lajanje na verigi prvezanega steklega psa. In tako je prav! Ne čudimo se, da priobčuje tako izbruhne "svete" jeze in "katoliške" ljubezni list, ki daje pod črnim plaščem dr. Žitnika prvi prostor nesramnim lažem in perfidnim osebnim napadom. Da, zdi se nam to skoro samo ob sebi umevno. Saj drugega ne moremo pričakovati od teh fanatiziranih in zdivjanih klerikalnih surovin. Predobro smo jih spoznali. Te posirovelosti naših nazadnjakov je seveda v prvi vrsti kriv Šusteršč, ki se je na zadnjih shodih pokazal pravega mojstra v nesramnem napadanju in zavijanju resnice. Kako pa naj bodo klerikalci drugačni, ko jim dajejo Kristusovi namestniki vulgo oznanjevalci miru in ljubezni, tako lep vzgled druge božje zapovedi! Pri nas imamo n. pr. kaplana, ki se niti na veliki teden, ko vendar vsak veren kristjan premišljuje le Kristusovo trpljenje, ni mogel zdržati, da ne bi klobasal o liberalcih. A v zadnjem času ga je začel posnemati še fajmošter, o katerem smo do sedaj mislili, da ima glovo na pravem mestu, da mu je mir med župljani ljubši kakor preprič v sovraščvo. Pretekel nedeljo si je namreč mož pri pridigi rokave nekoliko bolj "gor potegnil" kakor ima navado, pa smo takoj vedeli, da bomo nekaj posebnega slišali. In res so si g. fajmošter to pot privoščili "brezvercev", da so se nam začele kar sline cediti, ko smo morali gledati, kako jim gredo liberalci v slast. Takrat bo moral vse zlodej vzeti, tako prepričanje smo dobili. V resnici, tudi mi gledamo z žalostjo in strahom v one čase, ko bodo zmagali ti, "kimovci in sleparji" (logaški naprednjaki, zapomimo si, kako nas titulira župnik!) Pobrali nam bodo iz šol križe, odpravili krščanski nauk in molitve, zaprli cerkve ter pognali duhovnike, skratka godilo se bo tedaj tako, kakor sedaj na Francosku. To je dobro, da imamo Logatčani po mnemu Šusterščem vsaj za zadnji

slučaj človeka v osebi g. župnika, ki nam bo lahko opravil nekravate daritve. — Gospoda Kristusova namestnika! Ali niso vaši backi že sto in stokrat brali teh neumnosti in zavijanj v "Lažljubu"? Čemu jim potem slehrno nedeljo trobiti še razpriznice te prismodarje? Mar bi jim rajše povedali zakaj in kako je prišlo, je moralno priti do resničnih francoskih razmer. Ali mislite, da tudi mi mečemo vero in cerkveno oblast ali duhovniško prepotenco v jeden koš? Svetujemo vam, da nas pustite s tem na miru! Mi prihajamo v hram božji, da slišimo tam tudi božjo besedo ne pa politične in agitacijske govorove.

Vollini shod v Zagorju na Paki je priredila "Kmetska stranka" v nedeljo, 12. t. m. Poslušalcev se je nabralo okrog 300, ki so z velikim zanimanjem poslušali razlagajo kmetskega programa in organizacije, kar je predaval gosp. Al. Domicelj. Gosp. Česnik je razložil stališče stranke, ter ovrgel vsa predbacivanja o brezvstu, češ, to velja o "liberalcih", ne pa o "kmetski stranki". Ljudstvo je burno vedno klicalo "Živio" in pri glasovanju se niti ena roka ni vzdignila za Žitnika. Kandidat Dekleva je pozdravil brzjavno shod, kar je nazočoče izvanredno razveselilo in mu burno "Živio" klicalo. Shod ze je izvanredno mirno vršil. Udeležili so ga tudi Bistričanje, katere so nazajgrede Knežani z godbo sprejeli. Knežan zapeljan!

Šentruperskega kaplana je predzadnji "Sl. Narod" vse premalo prijel za njegova kosmata ušesa, kajti ta farček in njegov zvesti Klofetar sta zaslužila poštenih br. Tega smo se prepričali v nedeljo, ko smo slučajno prišli v Št. Rupert. Tu smo ugledali na trgu na klopi šentruperskega kaplana, ki se je skušalo javno oprati svojih grehov. Bog ve, kaj je tedaj mislilo to revše. Res čudno, da ono še sedaj ni uvidelo, da v šentruperski-mokronoški dolini ni več tistega nerazsodnega ljudstva. To pobče je torej na klopi, kjer je imel do sedaj pravico samo občinskih slug, kričalo, kakor da bi bilo obsedeno, napadalo je naprednjaštvo, pa tako, da so bili vsi pričujoči ogorčeni, trosilo je samo plevel ter zopet priporočevalo k metom — doktorja. V svoji nadutosti, strasti, nevednosti še ne ve, da se ne sme javno tako nastopiti. Se bo že naučilo! Ljudje so začeli vpití živijo. Penci in kaplan je slišal več neprjetnega zanj, a resničnega. Mogočni glasovi mož so se razlegali po celem Št. Rupertu in kaplan jo je popiral kot politički uročišči v cerkev, kjer so ga otroci, ki so pred nekaj minutami prejeli prvo sv. obhajilo, težko pričakovali. Celo ženske, ki jih "Lepi Ivan" rad gleda (posebno tiste, ki so v Marijini družbi), so dejale, da to ni lepo od gospoda, da gredo ti raje izven cerkve govorit možem, otroke pa puščajo brez svojega nadzorstva in to na dan prvega sv. obhajila šolske mladine! Lep zgled to! Škof gotovo ne bo hvalil tega početja in ga priporočeval! Resnici na ljubo moramo končati, da je šentruperski župnik na Vel. nedeljo po vstajenju r. e. s. govoril izpred altarja in vabil ljudi na Šusterščev shod, a takrat ni bilo izpostavljen sv. Š. Telo. Nesramno je pa vendar govoriti izpred altarja kaj takega. Drugikrat naj se to godi izven cerkve!

Več opazovalcev. — **Ubogi osivelci Nace Žitnik!** Ni doživel še takega dneva kakor predvčerajnjim v Studenem pri Postojni, kjer pobožni Dominik Janež svojih 99 družb vzdržuje, da je vsed tega zaslepljeni ženski spol in otroke vše podivil. Nace je že v soboto in nedeljo žene volilcev v spovednici obdeloval, tudi na prižnici dobro povedal, prignal je po vplivu postonjskega in hrenovškega kaplana celo tolpo podivljenih vel. otoških, zagorskih in hrenovških klerikalcev vklj. — ne upajo si namreč v Postojno in so si napravili Studeno za centralo, napovedovali že dvakrat takoj uro, jem je srce v hlače padlo in bledi dr. Žitnik je na pragu župnišča, ko smo nameravali volilci studenske

in postonjske fare iti na dvorišče na kraj shoda izjavil, da ima shod samo za svoje ljudi. Ko smo le zahtevali in zahtevali, ker je bil shod kot javen naznanjen, da hočemo tudi mi našega poslanca poslušati, kaj je na nas koristnega v 12 letih napravil se je ves naenkrat rdeč v soto silo temu protivil in s pomočjo drugih vrata zaprl, na kar so mu naenkrat širje bajonet na pomoč pred vrata prišli. Volilci vsled takega postopanja do besnosti razlučeni, "bilo jih je do 300, so protestirali tak, da St. Žitnik prihajamo v hram božji, da slišimo tam tudi božjo besedo ne pa politične in agitacijske govorove.

Iz Domžal se nam piše: Na dopis beneficijata Bernika odgovarjam sledče: Nihče ni trdil, da je imenovan na prižnici imen - Krek, Sršen. Zakaj tako neumno zavijanje, da se sedaj ljudje smejejo in pravijo, kako bi se Bernik rad pokazal lepega in opranega. Tistih 2000 K je za nas le navadna farška baharija, "Slovenčevim" bralcem pa za 2000 K peska v oči. Kdor je pridigo slišal, ve, da smo pisali čisto resnico. In konec debate! Zavijati in lagati ne znamo. Preveč podlo.

Predrznost duhovskih hujščakov ne pozna sedaj nobenih mej. Od hiše do hiše letajo duhovniki ter popisujejo glasovnice. Pri tem nitu ne priporočajo in ne hvalijo svojih kandidatov, ampak kratkomalo zatevajo glasovnico, da jo popišejo, češ, da ne bo kake pomote. Najhujši v tem oziru je gotovo komendski mladi "pastir". V sredu in na vnebohod je predirjal vse vasi komendske fare, zahteval glasovnice, ter na vse napisal rimsko-dunajskoga kandidata Kreka. Kmetje so bili nejevoljni, toda ugovorjati se popu niso upali. Le malokateri je bil tako odločen, da je sitneža spodil. Končno pa je rimski agent prišel v vas, kakovških je malo na Kranjskem. Vrli kmetje iz Mosta so ga takoj pognali iz vasi. Na Križu pa je imel majhno nesrečo, ki ga bodo sprijaznila z ričetom. Prišel je v hišo in zahteval od starega moža glasovnice. Stari mož, ki se je vstopil všega popa ustrasil, kakor bi treščilo v hiši, je hitro poiskal glasovnice ter jih dal farčetu. Bile so to glasovnice od očeta in dveh njegovih sinov. Nesreča za komendskega blagoslovjenega nasilnika pa obstoji v tem, da je popisal glasovnico tudi za sina, ki služi v Kamniku, in bi se mu bila moralna glasovnica vročiti v Kamniku. Ko je c. kr. sluga od okrajnega glavarstva zaznal za pomoto, šel je na Križ po glasovnico, da bi jo vročil v Kamniku pravemu lastniku. Glasovnica pa je bila po kaplangu iz Komende že popisana! Zato pozivljamo pristojno oblast, da uvede proti kaplangu iz Komende kazensko postopanje po § 8. točka 2. zak. št. 18. Postava velja za kmeta, naj velja tudi za farja.

<

Knjigovnost.

Novi akordi. Šestega letnika šesti zvezek obsega naslednje skladbe: I. Prochazka: Silhouetty; V. Parma: Poslednja noč; M. Rožanc: Roža; Fr. Gerbić: Spominski list; E. Adamič: Po slovesu; J. Ferjančič: Pevci smo slovenski mi. Zvezku je dodan seznam vsebine VI. letnika.

Ljubisla. Drama v petih dejanjih. Spisal Etbin Kristan. Založil L. Schwentner. Cena 2 K; eleg. vez. 3 K 20 v; po pošti 20 v več. To delo je bilo že ocenjeno na našem listu lani, ko se je uprizorilo na slov. odru.

Poslano.*)

Gospod Oblak so govorili. Vzeli so v roke veliko brezovo metlo in začeli posnetno pometati. Kamor stopiš, vse v smeteh za vsakim oglom polno gnilobe. O uboga fara, zakaj se ne očedi! Tudi podpisani čepim v tem smradu in še vedno se vlijavo name polne golide napadov. Gospod župnik me je že dvakrat v svojem ljubljenu, znanem "Domoljubu", pošteno nakestil, zato mu dolgujem nekoliko odgovora.

Kdaj, vprašam Vas, se nisem zmenil za Vaše želje in ukaze? Kaj ste mi zaukazali, da bi se ne bilo zgodilo, kje so tiste želje, ki se niso izpolnile?

Ravno nasprotno. Ni ga menda učitelja na Kranjskem, ki bi bil toliko tlačanil cerkvi kakor sem jaz. Povsed so organisti plačani za šmarnice, povsed dobivajo nagrade za zornice in druga izvenredna opravila. Koliko ste mi pa dali vi? O misijonu sem bil skozi 10 dni vprezen kakor živina, od jutra do večera dvakrat v šoli, trikrat v cerkvi in za svoj trud nisem bil vreden niti navadnega "bohlonaja". Pri pogrebih se mi je godila naravnost krivica, ki vpije do neba. Računi so znašali večkrat od 30—40 gld., organistu se je pa vrglo 6—7 kron. Tako ste mi požrli mnogo, mnogo trdo, posetno zaslужenih kraječarjev in jih vtaknili v svojo nenasitno, nikdar polno mavho. Lansko leto ste prosili, naj naučim Marijanice nekaj pesmi. Tudi to sem storil, kaj hočeta še več od mene. Nadaljevanje v tem pouku je bilo sploh nemogoče. Menda še niste pozabili na štrajk, da sem ostal sam na koru. Seveda ste se v mojem stanovanju smehljaje zviali, češ, saj ste vi gospodar na koru, ubogati vas morajo, a žal, oni časi in to prakticirate vi sami najbolj, gospod župnik, minevajo, ko se je kaj zastonj storilo za čast božjo. Za one umazane kronge, ki so jih med letom lovili okrog farovja, jih nisem mogel kar nič za ušesa vleči in sem bil zadovoljen, da so se pri svojih ogromnih dohodkih vsaj toliko redno držali častne službe. Dobro ste vedeni za napetost in mržnjo med mojimi pevci in Marijnarcami, a tišali ste v me, kakor podrepna muha z zlobnim namenom izvršiti plagoma naklep, ki se Vam je posrečil letosno zimo. Čisto vest imam, da sem vestno opravljalo svojo službo in se vsikdar ravnal po vaših ukazih v delokrogu cerkevnega organista. Vi ste pa pokazali svoj značaj v taki luči, ki se gabi in studi vsakemu treznomislečemu človeku. Zakaj mi očitate spoved, zakaj podpise, Slov. Narod itd? Kaj mislite, da farani ne vedo, da ni za temi očitanji nič drugega kot kup grde nevošljivosti in lakomnosti. Bero pobašem jaz, ste si mislili, novega organista plačam kakor sam hočem in tako se pokaže pred menoj zopet lep kupček dobitka. Res, dokaj žita so miderovali farani, za kar sem jim in jim ostanan hvaležen, a gospod Oblak naj si zapomni, da sem dobil veliko, veliko zavoljeno šole, v jasen dokaz, kako ljudstvo ceni in upošteva težavno službo učiteljskega stanu.

Vaša usta so bila dolgo polna hvale, kako zadovoljivo ste se izražali o petju in orglanju in sedaj — naenkrat vse zanč. Če je bilo kdaj kaj proti vaši volji, če ste imeli kako posebno željo, zakaj niste prislili meni ali mi obvestili pisemno, saj loči naju vendar samo cesta. Delali ste vedno le zahrbtno in takega človeka si usojam imenovati javno podlega hinavca.

Odlčno moram pa tudi odibijati ostundne laži o celih vrstah mož, ki mi ne zaupajo več svojih otrok in težavijo, naj se veri spravim. Kako grozno! Čudom, čuda da me niso že kar po Temenici poslali tja dol čez hrvaska mejo. Pa šalo

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

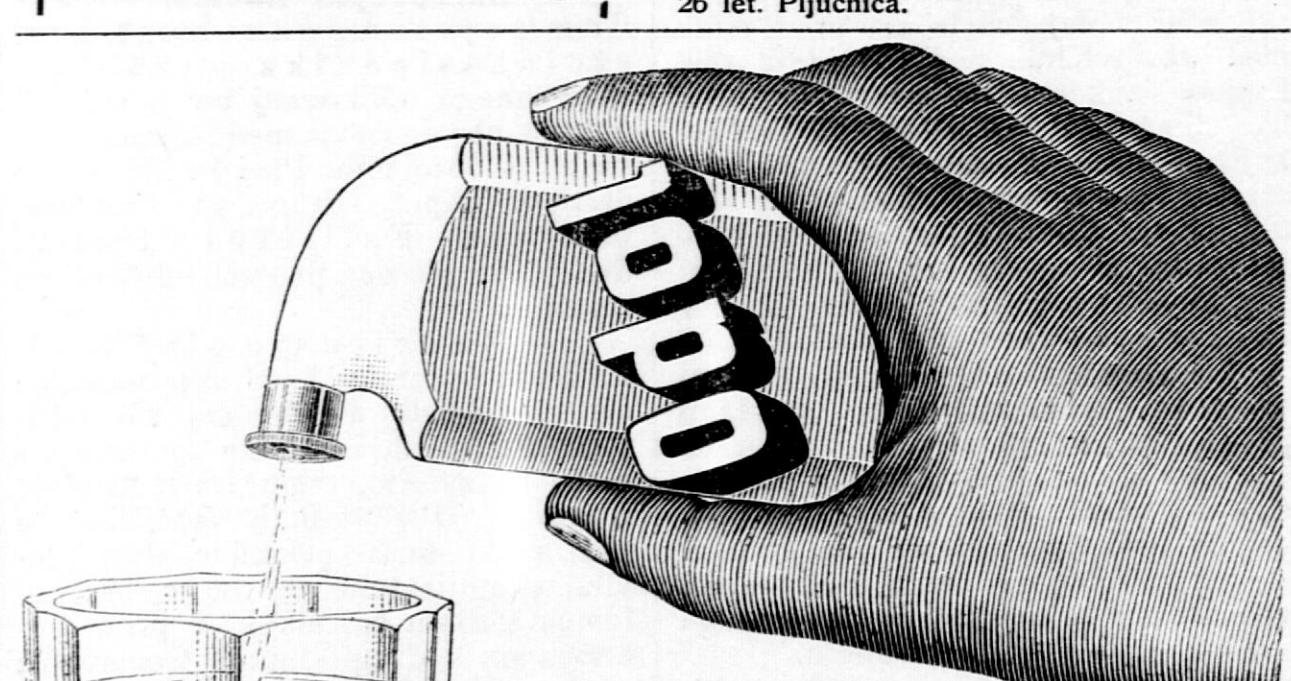
na stran. Pravite, naj vprašamo može iz Dolgo-njive, Mačjega dela, vi ga imenujete Marš dela, Martinje vasi in Vrhovega. Kje je pa ostala šestnajst vasi? Ali je samo teh dvanaest mož merodajnih za celo faro? In še izmed teh je nekaj takih, to je gola in čista istina, ki so vas obsojali vprito mene sedaj se vam pa hlinijo in prilizujejo. Pač žalostno! Danes tukaj, jutri tam. Pri vsem tem pa čutim neko sumnjenje in izjavljajam: Kdor bo trosil po fari govorico, da sem jaz v kaki zvezi z dejanjem na župnišču, ali da sem koga v to hujskal in nagovarjal, proti temu uvedem brezobzirno strogo kazensko postopanje. Nič manovda župnika gladiti, saj dovoljuje proti meni, a kar nisem kriv, se sem in moram pognati za svoje poštenje.

In sedaj moje vsiljevanje. Ali vas ni sram kot duhovnika, kot božjega namestnika mamiti ljudstvo s takimi lažmi in ga hujskati proti meni? Nikdar in nikjer se nisem vasiljeval že radi bolezni, vdal sem se le na pritisk faranov, iz človekoljubnih namenov, da bi ne imeli z novim organistom nepotrebnih stroškov. Samo to je resnica, vse drugo je izmišljeno. Kar pa veste o mojem ugledu med ljudstvom, kar nič prikrivati, le na dan ž njim, jaz nisem brez napak, vi tudi ne, pa nesiva vsak svoje maslo na solnce.

O logiki raje molčite. Če človek prebirajo klobasarije, bi vas najraje poslal nazaj v gimnazijo, četudi imate vrhutega še kup lemenatarskih študij, "Kdo je mož, ki je to naredil, tri pike. To je je — še spet pike, nadzornik, predsednik, zopet pike. Pa to, kar je mož, je in ostane. Kako učeno! To pogruntajo le gospod župnik, a jaz revček, ki nisem pokukal nikdar v višjo gimnazijo, pa tuhtam in tuhtam te pike in naslove, da mi kar plešejo po glavi. Verujte mi, da je klečplavta ravno pri vas največ in smelo trdim, da je vaša črna sukna z vašim letanjem okoli vseh slojev moškega in zlasti ženskega spola zatemnila že ves severni in zapadni del Šentlorenške fare. Da nisem s "poslanim" v nikaki zvezni, to naj blagovoli slavno uredništvo blagočno potrditi. (Op. ur. Potrjujemo.) Učiteljstvo se je potegnilo za mene in tem pokazalo svojo kolegialnost. Vem, da bote prišli na dan zopet z raznimi budostmi o cerkevih nazorih, o nepokorščini it. d. a eno je kar drži: **Zgubili ste zadnjo iskro sočutja, v moji bolezni ste padli po meni in se tako lotili najgršega sredstva, ki smrdi do neba. Tukaj tiči vaša črna duša, to je pecat, to je neizbrisljiv madez, ki ga boste nosili do konca dnevojega življenja.**

Franc Potokar,
naučitelj.

Slovenci in Slovence in Ne zabité družbe sv. Cirila in Metoda!

Izvrstni učinek Odola zavisi izvečine od lastnosti, da se vsesa v votle zobe in v slezno kožo v ustih, da jo takorekoč impregnira.

Treba je pomniti veliko važnost tega prav posebnega učinka Odola: medtem ko druga čistila za usta in zobe samo med kratko dobo izpiranja ust delajo učinek, ima Odol izrazito trajen učinek, ki se razteza še daleč čez čas, med katerim smo si čistili zobe.

O tem trajnem učinku so se uvedli prav zanimivi znanstveni poizkusi, ki so soglasno dokazali, da ta specifična lastnost Odolova zabranjuje razvijanje gnitja v ustih in s tem deluje proti razpadanju zob. Gospodom zdravnikom, zobnim zdravnikom i. t. d. na željo radi brezplačno pošiljamo posebne odtiske teh del.

1487-2

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Cremē
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Darila.

Dijački kuhanji v Kranju so poslali od 1. februarja do 8. maja t. l. slednje darove: g. dr. Josip Kušar, imenom g. Rakovca, tovarnarja v Kranju, 10 K, kot njemu prisojeno zvezdeniško pristojbino; profesorski kolegij 10 K; meščani za februar 23-40 K; dijaki odplačila za januar 72 K; za plačano a pozabljeno krono 2 K; ob slovesu sodnika A. Seliškarja 20 K; profesorski kolegij za marec 8 K; meščani za marec 54-80 K; župnik Al. Kumler v Stari Loki 4 K; preprečena nesreča 4 vin. (po notarju Šlambergerju), isti odklopljeni pristojbino 1 K (po prof. Doklerju); dr. Fr. Kogoj na Jesenicah 3 K; hraničnica in posojilnica v Mošnjanu, 10 K (po župniku K. Trpinu); Jos. Klinar iz Plavškega rovata pri Jesenicah 10 K; dijaki odplačila za februar 78 K; mestna občina Kranj, letni prispevek 500 K; dekan Fr. Kumler v Stari Loki 20 K; dr. Anton Arko v Škofiji Loki 25 K; (izročil dr. Jos. Kušar); Fr. Krek, župnik na Vranji peči pri Kamniku, 10 K; posojilnica v Radovljici, 100 K; prof. kolegij za april, 10 K; meščani za april 45-40 K; prebitki dijaškega koncerta 96-82 K, mesto vstopnine v koncertu po 2 K; postajenčnik I. Ingliščak in učitelj A. Novak, ca Jern in Mar. Rakovca 20 K, (plačatl slednja po adj. Antloza); dijaki odplačila za marec 89 K; kaz. porav. Ribnikar-Erzar v Radovljici 10 K, (po dr. J. Kušarju); Bog. Krenner iz Ljubljane 10 K; P. B. Vovk v Brežicah, 4 K; kaz. porav. J. Pisovca A. Pegam 8 K, (plačatl slednji po dr. V. Štempiharju); kranjska hraničnica v Ljubljani, letni prispevek 100 K; prof. kolegij za maj 7 K; meščani za maj 50-40 K; vandrovček brez pašuža nabral v Francovki kmanci 421 K, izročil Boiča; mesto venca na krsto K. Florjanca g. Fr. Sajovitz 10 K in krドbina Jugovč 6 K; Marija Zhischman iz Kranja letni prispevek 12 K; in krドbina notar Drukarjeva v Gornjem-gradu 20 K, mesto venca na krsto Neži Götzl.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 6. maja: Elizabeta Polanc, delavka, 70 let. Radeckega cesta 11. Ostarelost.

Dne 8. maja: Marija Oblak, pažnikova žena, 43 let. Tržaška cesta 7. Jetika. — Josip Hudeček, silkarjev sin, 1 mes. Orlove ulice 5. Brončatis.

Dne 9. maja: Nikolaj Kraigher, krojačev sin, 5 mes. Kongresni trg 5. Bronchitis capillaris. — Ivan Šuster, knjigovezov sin, 4 mes. Cerkevne ulice 21. Eccampsie.

Dne 10. maja: Fran Škaraf, delavček sin, 1 mesec. Karolinska zembla 9. Katar. — Vladimir Potnik, poslovod, sin, 1 mes. Gradišče 7. Živiljenske slabosti. — Marija Šegatin, črevljareva hči. 1 mes. Strelške ulice 15. Nephritis.

Dne 11. maja: Marija Tome, pažnikova hči, 9 mes. Kolezijske ulice 10. Gastra enteritis acuta. — V deželnih bolnicah:

Dne 29. aprila: Polona Krizaj, užitnica pažnika žena, 64 let, kap. — Ana Kink, delavka 28 let, jetika.

Dne 30. aprila: Jakob Šiler, mlinar, 36 let, Vulnus cont. capititis. Mihail Bergant, dñinar, 42 let. Pijučnica.

Dne 5. Ivan Pestotnik, delavec, 64 let. Abscessus frigidus. — Ivan Marinšek, hlapec, 26 let. Pijučnica.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhi-nje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Krajni žolski svet Trbovlje
naznanja pretužno vest, da je po daljši močni bolezni umrl danes gospod

Aleksander Falk
učitelj v Trbovljah.

Pogreb bode v sredo, dne 15. maja 1907 ob pol 6. uri popoldne.
Blag mu spomini!

V Trbovljah, dne 13. maja 1907.

Učiteljski zbor šestrazredne ljudske šole v Trbovljah naznanja vsem tovarem, znancem in prijateljem pretužno vest, da je njega zvesti član, gospod

Aleksander Falk
učitelj v Trbovljah

dne 13. maja po daljši, mučni bolezni premiuoli.

Pogreb bode v sredo, dne 15. maja 1907 ob pol 6. uri popoldne.

Dragega nepozabnega priporočamo v blag spomin.

Amalija Staré, soproga in dr. Anton Staré, e. in kr. višji štavnih zavrnik I. razreda, brat, naznanjata potrege sreca vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je gospod

Jošip Staré

kr. profesor in bivši v vratelj realne gimnazije in višje trgovske šole za grebiske

po teški bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, dne 13. maja ob 9. uri zvečer blagov v Gospodu zaspal.

Truplo dragega pokojnika preneslo se bodo v sredo, dne 1. maja ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta št. 16, na pokopalšče k Sv. Križu ter tam položilo v lastno rakov v večnemu počitku.

Sveti maču zadušnice se bodo darovali v raznih cerkvah.

Dragega rajnega priporočava v molitve in blag spomin.

V Ljubljani, 14. maja 1907.

Dve sestri iščeta

gostilno na račun

na deželi v bližini kolodvora in farne cerkve, najraje kje v trgu. Prevzameta bjkoli si bodo in **tako!** — Ponudbe na upravnost "Slov. Naroda" pod **"gostilna št. 802"**.

1596 1

Kavcje zmožen

m o ž

več slovenščine in nemščine v govoru in pisavi si labko preskrbi takoj tu v Ljubljani 2000 kron letnega dohodka. Na predno mišljenje je pogoj Stenografi imajo prednost. Plača po dogovoru. Nastop takoj.

Ponudbe je nasloviti na upravnost "Slov. Naroda".

1599-1

Parožaga DEGHENGHI.

Ljubljanska odvetniška pisarna

sprejme v službo

pravnika

ki je položil prvi državni izpit, eventualno **koncipijenta-zadetnika**. Na predno mišljenje je pogoj Stenografi imajo prednost. Plača po dogovoru.

Nastop takoj.

1604-1

Dr. Démeter Bleiweis-Trstenški

strokovni zdravnik za notranje bolezni in bolezni

v nosu in vratu

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

priprava slavnemu občinstvu in spoštovanju
gostilničarjem svoje izberne

v Ljubljani, Wolfove ulice štev. 12

Številka telefona 210.

4012 79 marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Dvoje lepih stanovanj

v solčni legi, vsako obstoječe iz:
2 sob, kuhinje, jedilne shrambe in
kabineta ter s porabo perilnice in
delom vrta, se za avgust odda na
Dunajski cesti št. 60. 1522-3

Natakarica

na račun se takoj sprejme pod
ugodnimi pogoji v gostilni 1520-3

M. BALIJA

v Rožni dolini pri Ljubljani.

Hiša v Ljubljani

v Trnovskih ulicah 15
s stanovanji, zlasti pripravna za industrije in obrtnike, z velikim dvoriščem
in delavnicami, z vzdanimi sušilnimi
pečmi se za 46000 K (dolga pri braničini 25000 K) pod ugodnimi plačilimi
pogji takoj proda. 1381-8

Dr. M. Hudnik, odvetnik v Ljubljani.

Izurjene sobne slikarske pomočnike in enega črkoslikarja

sprejme Ivan Štrukelj, slikarski
mojster v Ljubljani, Florjanske
ulice 28. 1588-2

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, predsobe, kuhinje,
kopalnice in z vsemi drugimi pritikli-
nami in

stanovanje

v suterenu obstoječe iz sobe, kuhinje
in z drugimi pritiklinami se dasta takoj
ali z avgustovim terminom v najem.

Naslov pove upravljenštvo tega lista.
1391-8

Staro železo

baker, svinec in mednino
kuju po najvišjih cenah

Fr. Štupica

v Ljubljani, 1084-11
Marije Terezije cesta štev. 1 in
Valvasorjev trg štev. 6.

Ceno in pristno

istrojansko vino

iz prve roke prodaja Sebastian
Luk, trgovca v Krungi, pošta Tinjan
(Antignana) pri Pazinu v Istri.

Vino pošilja v sodih po ne manj kot
56 litrov za gotov denar ali s po-
vzetjem, franko železniška postaja Sv.
Petar v Sumi (S. Pietro in Selve).

Pošlje rad tudi vzorce. 272 17

SUKNA

in modno
blago za obleke
priprava firma
Karel Kocijan

tvornica za sukno
v Kumpotcu
na Češkem.
Vzorec franko.

Tvornične cene.

Kranjsko društvo za varstvo lova.

VABILO

na

XV. redni občni zbor

ki se vrši

21. maja letos ob 8. zvečer v restavraciji „pri Roži“ I. nadstr.

1. Odborovo poročilo za leto 1906.
2. Poročilo pregledovalnega odseka.
3. Volitev petih članov odbora.
4. Volitev pregledovalnega odseka za l. 1907.
5. Posebni predlogi.

Samostalni predlogi za občni zbor naj se prijavijo 8 dni pred občnim zborom pri odboru.

Ljubljana, 11. maja 1907.

ODBOR.

Les!

kupuje po najugodnejših cenah proti
gotovini, franko Ljubljana, državni
kolodvor Šiška postavljen

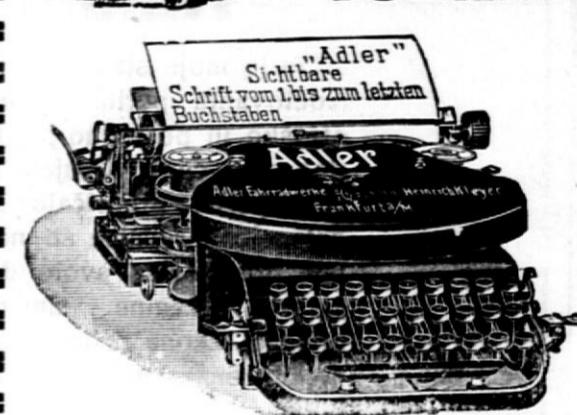
Parožaga Deghenghi v Ljubljani

in sicer:

1188-1

Vrsta	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Dolgov v metrih
hrastov les	od 80-60	K 38-	od 26-29	K 30-	od 19-25	K 26-	od 3-4 metre
smrekov les	od 30-60	K 20-	od 26-29	K 18-	od 19-25	K 16-	4 metre
mecesnov les	od 30-60	K 24-	od 26-29	K 20-	od 19-25	K 18-	4 metre
borov les	od 30-60	K 19-	od 26-29	K 17-	od 19-25	K 15-	4 metre
jelkov les	od 30-60	K 18-	od 26-29	K 16-	od 19-25	K 14-	4 metre
bukov les	od 30-60	K 17-	od 26-29	K 16-	od 19-25	K 14-	2:25 in 4:50 m
hrastove deske	28 mm	debele, 2 do 4 metre dolge	Ia K 55-, IIa K 45-, IIIa K 35- m ²				
bukove	28 mm	2 " 4 "	Ia K 35-, IIa K 30-, IIIa K 20- m ²				
hrastove frize	28 mm	debele, 25 do 50 cm dolge	Ia K 2:50, IIa K 2:-, IIIa K 1:80 m ²				
bukove	28 mm	25 " 50 cm	Ia K 1:40, IIa K 1:10, IIIa K 1- m ²				

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporočata svoji bogato zaloge
voznih koles.

Šivalni stroji
za rodbino in obrt
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji 'ADLER'.

Obleke za birmance

v največji izbiri po najnižjih cenah

priporočata

Gričar & Mejač

Prešernove ulice št. 9

1519-2

v Ljubljani

v Ljubljani

v Ljubljani

Sprejema zavarovanja številnega števila po najzanesljivosti kombinacij pod tako ugodnimi pogoji, da nobena druga zavarovalnica Zadruži je ugodno zavarovanje na dohodje in smrt z manjšajočim se vplivom.

Vsek dan ima po protoku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 34,786.837-76 K. kapitalne odškodnine in kapitalje 87,176.363-76 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsočnost slovensko-norodno uprave.

Generalni zastop v Ljubljani, cigar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodskih ulicah štev. 12.

zidarski pomočnikov

z zaslujkom K 3 60 do K 4, sprejme
Mihael Regovc, zidarski mojster
na Savi pri Jesenicah. 1577-2

Ženske

bolj odrasle, ki lahko gredo kaj z doma, dobre takoj trajnega in
dobrega zasluga. Ljubljana,
Stari trg št. 4, II. nadstr.

Sprejemi samo ob delavnikih od
2. do 4. popoldne. 1553-3

Zavaruje poslopja in premožne prej
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škoda senjuje takoj in najkuštanje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narode in občakoristne
namene.

,Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v SPLJETU.

Delniška glavnica K 2,000.000.

Stritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Reservni fond K 200.000.

priporoča promese k žrebanju 15. maja na 3 % zemeljske kred. srečke I. em. à K 5 — glavni dobitek K 90.000. — na 4 % ogrske hipotečne srečke à K 4 — glavni dobitek K 70.000 — na ogrske premijske srečke à K 12 —, polovice à K 7 — glavni dobitek K 200.000.

Vloge na knjižico in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %. Rentni davek plača banka sama.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

Kdor rabi traverze in železniške šine za oboke, strešno lepenko, bičje za strope, pločevino za strehe, okove za okna in vrata, pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnice

naj se obrne na trgovino z železnino

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU
EDINE IN IZKLUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENCICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni.

Marije Terezije cesta 1
zraven Figabira

FR. STUPICA v LJUBLJANI

Volvorijev trg št. 6
nasproti Kriz cerkve

Edino tam se dobri vedno svež portland in roman cement iz slovečih tovarn dovake in trboveljske. Mreže in žica za ograje, travniške brane, plugi, štedilnik, tehtnice, čistilnice za žito, oprava za mlekarne ter vse poljedelsko orodje.

Glavno in edino zastopstvo za celo Krajuško na zadaju poljedelski razstavi v Zagrebu s prvim darilom odlikovanih silamoreznic, mlatilnic in gepeljnov. Ameriški stroji za kočnjo in obračanje mrve vedno v zalogi.

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Basel, Paris, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine

samo

4626 22

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetiske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogu umetno izdelanah nagrobnih spomenikov iz vseh vrst marmorja in pa nagrobne okvire

prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbenna dela. Zaradi preselitev obrti prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

1274-4

kamnosek Ignacij Čamernik kamnosek Komenskega ulice štev. 26 v Ljubljani.

Veliki novi cenik s koledarjem tudi po početi zaston.

Lepa birmanska darila!

Zahajevanje švicarske ure „Union“, ki so najboljše, ter le 1. vrste. Zaradi velikanske zaloge, ki sem jo osebno v Švici pred početjem nakupil, mi je mogoče vsakomur najbolje in najcenejše postreči. Moja zalogu si lahko vsakdo ogleda in se prepriča.

Tudi imam novo urejeno bogato zalogo verižic, uhanov, zapestnic i. s. d.

Nikljašča cilinder rem. ura 2.40

Srebrna " " " 3.80

Srebrna verižica " " " 5.—

14karatna zlata ura : : : 12.80

FR. ČUDEN

nasproti francišk. cerkve v Ljubljani.

Urar in trgovec na drobno in debelo.

Delničar švicarske tovarne ur „Union“.

1373-7

Klobuki se sprejemajo v popravo.

Pozor trgovci! Redka prilika!

Na Gorenjskem, blizu železnice se proda po ugodni ceni

1549-3

hiša

v kateri je dobro idoča trgovina z mešanim blagom. Letnega prometa okrog 40.000 krov. Vpelje se lahko z gotovim uspehom tudi trgovina s poljskimi predelki in lesom. Konkurenco se ni bat. Oklica velika.

Naslov pove upravn. „Slov. Naroda“.

Posestvo na prodaj

v trgu Cerknica oddaljeno pol ure od železniške postaje Rakov in sicer: enonadstropna hiša št. 62, hlev, skladšče, stedenj, njive in travniški, poslušto stoji v sredini trga ob glavni cesti, v hiši je vpeljana pekaria ter so še poleg pripravn prostori za prodajalno ali kak drugi obrt, v trgu so c. kr. uradi, vsako leto se vrše v okolici velike vojaške vaje in je splošno prav živahan promet. Proda se tudi na letne obroke.

1565-2

Prostovoljna dražba se vrši dne 17. maja ob 9. uri dopoldne v hotelu „Žumer“ v Cerknici. Natančnejša pojasnila daje lastnik Anton Majdič v Kranju.

Vljudno se priporoča

trgovina

s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Stari trg štev. 10.

Velika zalog, solidno blago.

3512 Cene zmerne. 66

Proda se posestvo na Glincah pri Ljubljani

zaradi bolezni pod jako ugodnimi pogoji. V hiši je že nad 50 let obstoječa gostilna z velikim senčnatim vrtom

in z vrtom za sočivje. — Zraven je velika vinska klet, pripravna za ka

Naslov pove upravn. „Slovenskega Naroda“.

1580-2

Aviso.

Da se zagotove pri adaptaciji več objektov na Ljubljanskem polju poleg Ljubljane potrebna stavbna dela v znesku okoli 32.000 krov. ob 29. majnika 1907 ob 11. dopoldne v pisarnici vojaškega stavbnega oddelka 3. voja v Gradeu (Elisabethstrasse 18)

pismena ponudbena razprava.

Pogodbni pogoji in stavbni pomočki so od 12. maja do 27. maja 1907 vsak dan izvzemši nedelje in praznike ob urah na ogled v pisarnici c. in kr. vojaškega stavbnega nadzorstva v Ljubljani.

Upravna komisija c. in kr. vojaškega stavbnega oddelka 3. voja.

Nikdar se ustaviti

— to je moje stalno stremljenje. Zaradi posebnih prednosti pri izdelovanju perila morem naročila za damsko in moško, otroško in posteljno perilo v prav kratkem času izvrševati vrlo dobro in ceno. Cenjene dame naj se o lepi izvedbi in nizki ceni perila prepričajo samo z enim poizkusom in gotovo ostanejo naročnice še naprej. Kjer pa izdelujejo perilo doma, tam priporočam svoje dobro platno, bombažasto blago, švicarske vezenne, namizne prte, serviete, kavne garniture, brisače, žepne robce itd. Nogavice moške in ženske po prav nizkih cenah, bluze, modrci, ovratnice se razprodajajo prav ceno.

Z odličnim spoštovanjem

1080-8

ANTON ŠARC

specialna trgovina za belo blago in nevestinske opreme

na Sv. Petra cesti št. 8.

Šivalnica na Sv. Petra nasipu št. 7.

Čistilnica za perilo

v Kolodvorskih ulicah št. 8.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“

(Strangfuzziegel)

„Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

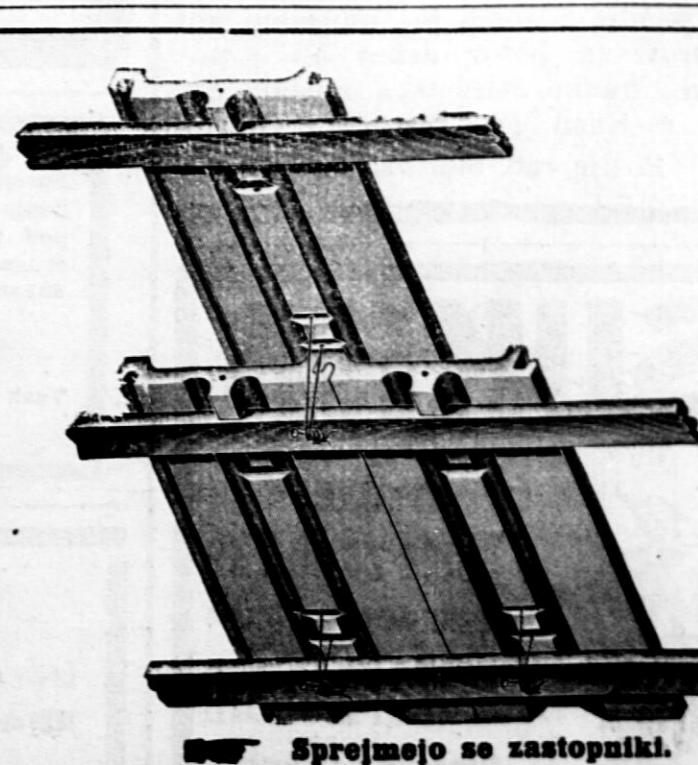
Najlčneje, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsi strešniki se zamore na late pribitli ali pa z žlico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorce in prospekti pošljemo na želje prezplačno.

Takojšnja in najzanesljivejša poštežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Lastnina in sk. „Narodne tiskarne“